

JEFTINIJE TELEFONIRANJE

Internet je omogućio i jedan novi način telefonije. Radi se o glasovnoj IP tehnologiji (VoIP). Rezultat je i po nekoliko puta jeftinije telefoniranje u međunarodnim razgovorima, u odnosu na telefoniranje klasičnim telefonskim vezama. Uvođenjem nekoliko operatera i kod nas postaje sve popularnije, pogotovo razvojem Internet mreže i boljim tehničkim mogućnostima.

Princip je jednostavan. Operater VoIP telefonije mora napraviti mrežu servera ili izlaza (gateway) po raznim zemljama svijeta, pomoći kojih posredstvom Interneta ostvaruje međusobnu vezu. Naravno da operateri pojedinih zemalja prave međusobno ugovore i na taj način takva mreža pokriva cijeli svijet. Vi kao krajnji korisnik imate nekoliko mogućnosti kako se uključiti u sve to.

1. Najstariji način je bio da pomoći nekog softwarea dvojica korisnika Interentu pomoći svojih računala i mikrofona komuniciraju međusobno. To znači da obojica moraju imati računala, te biti istovremeno na Internetu, što je ponekad problem. Naime morate imati dogovor da se obojica priključite na primjer srijedom u 20.00 sati. Loše je i što morate znati koristiti računalo. Ako se spajate običnim modemom preko obične telefonske linije veza je prilično loša i isprekidana sa kašnjenjem.

2. Zatim su se pojavili mnogi operateri u svijetu, koji su ponudili da dok ste Vi na Internetu možete pozvati i običan telefonski broj u nekoj stranoj zemlji. Bio je to veliki skok, jer možete nazvati bilo koga, bilo kada. Ali sada morate naći operatera, kojem ćete platiti takvu uslugu. Takvo plaćanje je obično bilo na način da otkucate broj kreditne kartice. Nije baš najsigurniji način, jer nemate obično pojma o kakvoj se firmi radi i da li će zloupotrebiti Vašu kreditnu karticu. Naime, taj operater sa svoga servera negdje u zemlji koju zovete, mora uspostaviti klasičnu telefonsku liniju sa brojem koga zovete. On Vam naplaćuje međugradski razgovor za tu zemlju uz neku svoju naknadu. Visina te naknade ovisi od zemlje do zemlje, ali je veoma slična za zapadne zemlje. Ali na taj način minuta veze koju plaćate postaje nekoliko puta manja nego kada zovete sa svoga kućnog telefona taj isti broj. Kvaliteta veze ovisi o brzini Vaše Interent veze. Ako koristite obični modem 56K veza će biti opet isprekidana. Ako koristite ISDN oba kanala (128K) biti će bolja i to se smatra minimumom za dobru vezu. Sa ADSL-om veza je savršena. Kako je ADSL već sada dostupan mnogima, a cijene popularne preporučam da se koristite njime, pogotovo što kod telefoniranja nemate troškova Interneta osim preplate.

Vi dok ste na Internetu plaćate još i impulse svome lokalnom Internet provideru. Ali oni su znatno jeftiniji, nego što je cijena razgovora klasičnim telefonom unutar Vaše zemlje. Koristeći modem 56K ili ISDN, cijene Interneta ovise o vrsti paketa i providera koji imate, kao i od vremena kada telefonirate. Otprilike iznose 5-15 lipa po minuti, što je gotovo zanemarivo. Najispлатivije je telefonirati poslije 19 sati, nedjeljom i praznikom jer je Internet tarifa upola jefinija, ali ako zovete i u bilo koje drugo doba plaćate više samo Internt impulse, za koje rekosmo da su gotovo zanemarivi. Ako koristite ADSL ponovimo još jednom, onda ništa ne plaćate za Internet vezu.

3. Na našem tržištu su se pojavili i Internet telefoni. To je posebni telefon, koji zamjenjuje mikrofon i zvučnike ili slušalice računala i koji se spaja na USB priključak računala, a veza sa drugim telefonom se ostvaruje putem Interneta. Taj drugi telefon pak može biti i klasični telefon, koji nema nikakve veze sa Internetom. Loša strana je da morate znati koristiti računalo, ali tu je i trošak kupovine telefona. Ostala plaćanje su identična kao u prethodnom slučaju.

4. U svijetu najrasprostanjeniji način je korištenje usluge lokalnog VoIP providera. Ima ih nekoliko i u Hrvatskoj. Za uspostavljanje veze nije potrebno računalo, niti nekakav posebni telefon. Koristi se obični kućni telefon i klasična telefonska linija, stim da se prvo poziva posebni broj VoIP provdera, a odmah zatim željeni broj u nekoj stranoj zemlji. U ovoj kombinaciji plaćate lokalne telefonske impulse u Hrvatskoj, koji su nešto skuplji nego Internet impuls i naknadu VoIP provideru. Na ovaj način omogućena je ušteda do 50% na međunarodnim pozivima, a Vaš razgovor putem interneta je jednak kvalitetan kao i kod klasičnog telefoniranja. Obračun je u sekundama, a trajanje razgovora i Vaš promet možete pogledati na web stranicama VoIP provdera, s kojim morate prije toga sklopiti ugovor o korištenju. Plaćate samo razgovore, nikakve preplate nema.

Postoje i detaljni cjenici za svaku zemlju, tako da se može vidjeti koliko košta minuta razgovora na taj način. Usporedite minutu razgovora sa minutom razgovora klasičnim telefonskim linijama. Za neke zemlje se međutim gotovo ne isplati koristiti ovaj način veze. Ako pak mislite zvati prijatelje i rođake, radite to ipak poslije 17 sati kada su telefonski impuls unutar Hrvatske jeftiniji. Recimo još i da je ovakav način telefoniranja mnogo manje plaćaju građani zapadne Europe od građana Hrvatske.

5. I konačno najjednostaviji način uštede, ali samo ako zovete od kuće u 25 zemalja Europe je da sa T-COM-om sklopite ugovor i telefonirate 50 minuta za 25 kuna. Većina ljudi ima nekog prijatelja ili rođaka u jednoj od ponuđenih 25 zemalja Europe, a platiti pola kuna po minuti je zaista najniža cijena koju možete dobiti i dvostruko ili trostruko je niža od drugih modela telefoniranja.

SPRIJEĆITE VISOKE TELEFONSKE RAČUNE

Nakon iznimno visokog broja pritužbi na visoke telefonske račune u rujnu 2004-e zbog novog vala "dialer" programa na Internetu razvijen je T-COM antodialer program i 17.1.2005 postavljen na sluzbenim

web stranicama na adresi <http://www.t-com.hr/privatni/internet/sigurnost/antidialer/>. Program je besplatan, a dato je prilično iscrpno objašnjenje o sve mu tome. Radi zanimljivosti teme prenosimo dio toga.

Dialeri su jedna od kategorija digitalnih napasnika na Internetu. To su programi koji korisniku Interneta mogu preusmjeriti vezu na međunarodne modemske ulaze. Posljedica toga mogu biti veliki iznosi telefonskih računa. Radi se o prevari. Izdavač dialera postavit će svoje modemske ulaze najčešće u stranim državama kao Cookovo otočje, Salamonsko otočje, Mauritania i slično. Cijena minute poziva u takvim slučajevima bit će nekoliko puta veća od uobičajene cijene koju korisnik Interneta plaća svom lokalnom davatelju usluga. Problem s dialerima je prisutan svugdje u svijetu i nevezan je za telekom tvrtku ili davatelja internetskih usluga. Nažalost, ova pojava je u porastu.

Autori dialera često se služe vještim trikovima kako bi manje oprezne ili manje iskusne korisnike 'navukli' da nesvesno instaliraju dialer na svoje računalo, nudeći vrlo atraktivne ili popularne sadržaje za koje pouzdano znaju da će privući mnoge. U najvećem broju slučajeva korisniku se obećavaju besplatni sadržaji na stranicama orijentiranim na zabavu za odrasle ukoliko on instalira poseban program kojim će ga moći pregledati. Brzopleti i neupućeni korisnici prihvatić će - naglašavam, SVJESNO - klikom miša ponuđeni sadržaj, no istovremeno će 'pokupiti' i neželjeni dialer. U manjem broju slučajeva dialer se može 'skinuti' zajedno s nekim besplatnim softverom.

Što se događa nakon što se na Internetu nesvesno pokupi dialer? Nakon što se dialer instalira na računalo korisnika, on će nakon svakog zahtjeva za Internetom pokrenuti spajanje na unaprijed definirane modemske ulaze - negdje u svijetu. Korisnik može primijetiti pojavu nove, njemu nepoznate dial-up veze na svom računalu. Ukoliko posjeduje vanjski modem na koji je uključen zvučnik, može uslijed surfanja primijetiti prekidanje veze i ponovno spajanje. Nažalost, većina ljudi postane svjesna prisutnosti dialera na svom računalu tek primitkom prvog povećanog telefonskog računa, a detaljnim se ispisom ustanove pozivi na korisniku nepoznate međunarodne brojeve.

Što učiniti ako se utvrdi da je dialer ipak na računalu?

Ovisno o Vašem informatičkom znanju, možete ili sami očistiti računalo nekim programom za eliminaciju spywarea ili posao prepustiti nekom stručnjaku. Od mnogih programa za eliminaciju dialera T-COM Vam preporučuje :

Ad-Aware SE, besplatan je, a možete ga pronaći na stranici <http://lavasoftware.com/software/adaware/>. Ili Spybot Search & Destroy, također je besplatan, a nalazi se na stranici <http://www.spybot.info>.

Ova dva programa se mogu koristiti svaki zasebno ili, još bolje, u kombinaciji. Redovito osvježavanje programa (update) je i kod ove vrste zaštite izuzetno bitno. Ukoliko se želite i dodatno zaštititi, možete u svakom T-Centru zatražiti kodirano blokiranje međunarodnih poziva. Utiskavanjem dobivenog koda možete blokirati i deblokirati pozive s Vaše linije prema međunarodnim brojevima.